

Gabriela Kaczmarek, prawnik, mediator, ekspert rynku energii

Pozasądowe rozwiązywanie sporów

między odbiorcami energii elektrycznej, gazu i ciepła a przedsiębiorstwami energetycznymi

Ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich¹, dokonana - z dniem 9 stycznia 2017 r. - zmiany m.in. w ustawie - Prawo energetyczne, wdrażając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR Alternative Dispute Resolution w sporach konsumenckich), (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 63).

Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej przyjęły przedmiotową dyrektywę, uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu UE (w szczególności jego art. 114), uwzględniając wniosek KE oraz opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, a także mając na uwadze zasady, których istotą jest zapewnienie dostę-

pu do prostych, skutecznych, tanich i szybkich sposobów rozstrzygania sporów krajowych i transgranicznych, wynikających z umów sprzedaży lub umów świadczenia usług oraz zachowania poufności i poszanowania prywatności.

Pojęcie sporu prawnego utożsamiane jest na ogół z sytuacją w której

jedna ze stron występuje z roszczeniem, skargą, żądaniem lub prawnie relevantnym twierdzeniem, kwestionowanym przez drugą stronę².

Zgodnie z pkt 21 dyrektywy, „postępowania ADR są w bardzo dużym stopniu zróżnicowane zarówno w skali całej Unii, jak i w poszczególnych państwach członkowskich. Mogą przyjmo-

wać formę postępowania, w którym podmiot ADR doprowadza do spotkania stron, mając na celu ułatwienie znalezienia polubownego rozwiązania³, formę postępowania, w którym podmiot ADR proponuje rozwiązanie lub formę postępowania, w którym podmiot ADR narzuca rozwiązanie. Mogą one również przyjmować formę połączenia dwóch lub większej liczby tego typu postępowań⁴.

Państwa członkowskie powinny zapewnić, by podmioty ADR rozstrzygały spory w sposób sprawiedliwy, racjonalny i proporcjonalny zarówno dla konsumenta, jak i przedsiębiorcy, na podstawie obiektywnej oceny okoliczności, w których wnoszona jest skarga oraz z należyтым uwzględnieniem praw stron.

Należy się zgodzić z zapisem (pkt 49 oraz pkt 50) ww. dyrektywy, z którego wynika, że regulacja „nie powinna wymagać, aby udział przedsiębiorców w postępowaniach ADR był obowiązkowy⁴, a „państwa członkowskie powinny zachęcać konsumentów, by przed wniesieniem skargi do podmiotu ADR skontaktowali się z przedsiębiorcą i próbowali rozwiązać problem dwustronnie⁵. W wielu przypadkach takie działania pozwoliłoby rozwiązać spór szybko i na wczesnym etapie”.

W języku potocznym - niekiedy - pojęcia „rozstrzygnięcie” i „rozwiązywanie” sporów używane są zamiennie. Różnica między rozstrzygnięciem a rozwiązywaniem spraw spornych polega jednak na tym, że rozstrzygnięcie jest autorytatywnym sposobem załatwienia sprawy przez organ rozstrzygający⁶, taki jak np. sąd, a rozwiązywanie sporu jest charakterystyczne dla niearbitralnego sposobu działania, z wykorzystaniem takich metod, jak np. mediacje czy negocjacje.

■ Mediacje to wspomaganie stron przed mediatorem, którego zadaniem jest modelowanie komunikacji między stronami i pomoc w znalezieniu satysfakcjonującego rozwiązania, a także ochronienie stron przed eskalacją konfliktu,

poprzez pomoc w zrozumieniu problemu oraz pomoc w zanalizowaniu konsekwencji możliwych rozwiązań⁷.

■ Negocjacje to dwustronny proces komunikowania się, nakierowany na osiągnięcie porozumienia, gdy każda ze stron zaangażowana jest w konflikt⁸.

Celem wspomnianej dyrektywy jest przyczynianie się do należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego, dzięki zapewnieniu konsumentom⁹ możliwości dobrowolnego składania skarg na działalność przedsiębiorców do podmiotów oferujących niezależne, bezstronne, przejrzyste, skuteczne, szybkie i uczciwe alternatywne metody rozstrzygnięcia sporów¹⁰.

W polskim prawie krajowym, niniejsza dyrektywa sprawiła, że regulacja ustawowa zapewnia polubowne rozwiązywanie sporów konsumentskich - w nowym standardzie - na rynku energetyki (np. sporów między konsumentami paliw i energii oraz ciepła w gospodarstwach domowych a przedsiębiorstwami energetycznymi, czy prosumentami będącymi konsumentami, wynikłych z umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, gazowej lub ciepłowniczej, umów o świadczenie usług przesyłania i dystrybucji, umów sprzedaży, umów kompleksowych).

Prezes URE (z dniem 22 maja 2017 r.) powołał Koordynatora do spraw negocjacji¹¹, który - na podstawie art. 31b ust. 2 ustawy Prawo energetyczne - jest uprawniony do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich oraz osobą prowadzącą takie postępowanie w rozumieniu ustawy o ADR¹².

W projekcie regulacji dotyczącej realizacji zadań Koordynatora do spraw negocjacji przy prezesie URE, brano pod uwagę funkcjonowanie tego organu wraz z zespołem, a nawet rozważano by Koordynator mógł pisemnie upoważnić członka zespołu do prowadzenia postępowań w sprawie

pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przez czas określony. Wskazywano też na przesłanki cofnięcia upoważnienia członkowi zespołu Koordynatora w przypadku: rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji; skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe; choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań, złożenia rezygnacji. Ostatecznie zrezygnowano jednak z takiej rozszerzonej formuły kompetencyjnej dla osób innych niż sam Koordynator, co jest słuszne wobec niezależności Koordynatora. W ustawie - Prawo energetyczne przyjęto jedynie, że obsługę organizacyjną Koordynatora zapewnia URE (bez wykładni rozszerzającej na upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawie polubownego rozwiązywania sporów przez osoby inne, niż właśnie sam Koordynator, czyli bez uprawnień o charakterze merytorycznym i proceduralnym). W obecnym stanie prawnym przepisy statuują powołanie Koordynatora, bez zakwalifikowania go do korpusu służby cywilnej, ale z odpowiednim zastosowaniem wobec niego przepisów Kodeksu pracy (np. w zakresie czasu pracy, wynagrodzenia).

Zgodnie z art. 31a ustawy - Prawo energetyczne, Koordynator do spraw negocjacji przy prezesie URE, prowadzi postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów między odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym a przedsiębiorstwami energetycznymi oraz między prosumentami będącymi konsumentami a przedsiębiorstwami energetycznymi wynikłych z umów:

1. o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, gazowej lub ciepłowniczej, w tym przyłączenie mikroinstalacji;
2. o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub gazu ziemnego;
3. o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji ciepła;

4. sprzedaży;
5. kompleksowych,
biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu, zgodnie z wysokością progów finansowych wskazanych przez Ministra Energii (zob. art. 31f ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne).

Celem prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązania sporu jest:

1. umożliwienie zbliżenia stanowisk stron w celu rozwiązania sporu przez jego strony;
2. przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie - Prawo energetyczne:

1. zastosowanie znajdują przepisy ww. ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów (Dz. U. z 2016 r., poz. 1823, opubl. w dniu 9 listopada 2016 r.), obowiązującej po dwumiesięcznym *vacatio legis*, z wyjątkiem art. 70 (który wszedł w życie w dniu 10 listopada 2016 r.);
2. zastosowania nie mają przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wnioskodawcą żądającym postępowania przed Koordynatorem ds. Negocjacji przy prezesie URE, może być odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym albo prosument¹³ (odbiorca końcowy¹⁴ dokonujący zakupu energii elektrycznej na podstawie umowy kompleksowej¹⁵, wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z oze w mikroinstalacji¹⁶, w celu jej zużycia na potrzeby własne, niezwiązane z wykonywaną działalnością gospodarczą regulowaną ustawą o SDG¹⁷) będący konsumentem¹⁸.

Warunkiem wystąpienia ze stosownym wnioskiem do Koordynatora, jest podjęcie (wcześniej), przez wnioskodawcę, próby kontaktu z przedsiębiorstwem energetycznym i bezpośredniego rozwiązania sporu.

Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązania sporu zawiera co najmniej

oznaczenie stron, dokładnie określone żądanie, wskazanie rodzaju postępowania (zbliżenie stanowisk czy przedstawienie propozycji rozwiązania sporu) oraz podpis Wnioskodawcy. Do wniosku o wszczęcie postępowania wnioskodawca dołącza:

1. informację, czy występowano do prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1¹⁹;
2. oświadczenie, że sprawa o to samo roszczenie, między tymi samymi stronami nie jest w toku albo nie została rozpatrzona przez Koordynatora, inny właściwy podmiot albo sąd;
3. kopię korespondencji z przedsiębiorstwem energetycznym dotyczącej sporu lub oświadczenie o podjęciu próby kontaktu z przedsiębiorstwem energetycznym i bezpośredniego rozwiązania sporu.

Jeśli wniosek nie spełnia wymagań ustawowych, Koordynator zwraca Wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku (w terminie nie krótszym, niż 7 dni), pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Koordynator odmawia rozpatrzenia sporu, gdy:

1. przedmiot sporu wykracza poza kategorię objęte właściwością Koordynatora;
2. wnioskodawca nie podjął - przed złożeniem wniosku - próby kontaktu z przedsiębiorstwem energetycznym i bezpośredniego rozwiązania sporu;
3. sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami jest w toku, z zastrzeżeniem zawieszenia z urzędu postępowania toczącego się w tej sprawie przed prezesem URE w trybie art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne albo rozpatrzenia już sprawy przez Koordynatora, inny właściwy podmiot lub sąd;
4. wartość przedmiotu sporu jest wyższa albo niższa od progów ustawowych wyznaczonych w try-

bie prawem przepisanych (na podstawie przepisów wykonawczych).

Jeśli Wnioskodawca wystąpi z wnioskiem w trybie art. 8 ust. 1 w trakcie postępowania przed Koordynatorem, prezes URE zawiesza z urzędu postępowanie wszczęte na podstawie art. 8 ust. 1, po jego wszczęciu.

Wynik postępowania²⁰ w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przedstawiany jest stronom w terminie 90 dni od dnia doręczenia wniosku organowi ADR. W przypadku sporu szczególnie skomplikowanego termin ten może być przedłużony, o czym strony powinny być powiadomione (ze wskazaniem terminu zakończenia sprawy)²¹.

Szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów - o których mowa w art. 31a ustawy Prawo energetyczne - określi minister właściwy do spraw energii (Minister Energii)²², w drodze rozporządzenia²³.

Zindywidualizowane, profesjonalne, odpowiedzialne i nieodpłatne prowadzenie przez Koordynatora, każdego pozasądowego postępowania w zakresie przedmiotowo wyznaczonym treścią art. 31a ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, może dać nową jakość współpracy między odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym a przedsiębiorstwami energetycznymi, czy między prosumentami będącymi konsumentami a przedsiębiorstwami energetycznymi, zaś Koordynatorowi szansę oddziaływania systemowego na rynku energetycznym. □

Przypisy:

1. Ustawa z dnia 23 września 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1823), zwana ustawą o ADR, weszła w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem: art. 55 i art. 57, które weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia oraz art. 70, który wszedł w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (ogłoszenie 9 listopada 2016 r.).

2. Por. Z. Kmieciak „Mediacja i k Concyliaja w prawie administracyjnym”, Wydawnictwo Zakamycze 2004, s. 15.

3. zob. np. art. 31d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne.

4. Z uzasadnienia do ustawy o ADR, prezentowanego do „4.4. Obowiązki przedsiębiorców (art. 29-30)”, wynika, że „zobowiązanie do korzystania z podmiotów ADR do celów rozwiązywania sporów z konsumentami wynika

może z ustawy lub dobrowolnego przystąpienia do systemu ADR przez przedsiębiorcę (...). W obecnym stanie prawnym obowiązek uczestnictwa w postępowaniu ADR mają podmioty rynku finansowego w związku z postępowaniem prowadzonym przez Rzecznika Finansowego". W ustawie - Prawo energetyczne (art. 31 a i nast.), czyli w przepisie sensu stricto sektorowym energetycznym, takiego obowiązku na przedsiębiorstwa energetyczne nie nałożono.

5. zob. też art. 31d ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne.

6. istotę oddają następujące twierdzenia: 1) wiążący charakter zapadających rozstrzygnięć i wsparcie ich systemem sankcji prawnych, w tym środkami przymusu państwowego, 2) pozbawienie stron wpływu na wybór osoby rozstrzygającej (sędziego), jak też określenie materialnych reguł i procedury orzekania, 3) zagwarantowanie możliwości aktywnego uczestnictwa w postępowaniu, głównie przez przytaczanie stosownej argumentacji, zgłaszanie dowodów i wniosków dowodowych oraz wyusławianie innych żądań procesowych - por. Z. Kmieciak „Mediacja i k Conciliacja w prawie administracyjnym”, Wydawnictwo Zakamycze 2004, s. 16.

7. Skrypty Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu „Sztuka skutecznego prowadzenia mediacji – zagadnienia prawne i ekonomiczne” pod redakcją A. Binsztoka; Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; Wrocław 2012, s. 19.

8. Skrypty Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu „Sztuka skutecznego prowadzenia mediacji – zagadnienia prawne i ekonomiczne”, tamże s. 19.

9. „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną działającą w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu (zob. rozdział I Przepisy ogólne Art. 4 Definicje); „przedsiębiorca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa - w tym również za pośrednictwem jakiegokolwiek innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz - w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu.

10. Zob. rozdział I Przepisy ogólne Art. 1 Przedmiot.

11. Koordynator do spraw negocjacji przy prezesie URE powołany został przez prezesa URE - zgodnie z art. 31c ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.), spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, które: 1) posiadają tytuł zawodowy magistra lub równorzędny; 2) korzystają w pełni z praw publicznych; 3) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ani nie orzeczono wobec nich zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa; 4) posiadających kompetencje kierownicze; 5) posiadających co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni s taż pracy na stanowisku kierowniczym; 6) posiadających wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Koordynatora.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2010 r. (sygn. akt I PK 202/09), o spełnieniu kryterium „funkcji kierowniczej” decyduje faktyczne zarządzanie mieniem pracodawcy i pracownikami w imieniu pracodawcy „a także odpowiedzialność za mienie pracodawcy (w tym zabezpieczenie warunków pracy własnej i podległych pracowników) oraz sporządzanie ewidencji czasu pracy własnej i podległych mu pracowników.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. (sygn. Akt II PK 326/07) okoliczność, że „charakter specjalistyczny i samodzielny” a nie charakter kierowniczy ma praca, jeśli „powód nie miał podwładnych, których pracą mógłby kierować”. „Brak podwładnych (...) przemawia przeciwko uznaniu stanowiska powoda za kierownicze”.

12. Zgodnie z art. 31c ust. 5 ustawy - Prawo energetyczne, Koordynator nie może: 1) być członkiem zarządu, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego; 2) być zatrudniony w spółkach prawa handlowego lub wykonywać w nich innych zajęć, które mogłyby wywoływać podejrzenie o jego stronniczość lub interesowość; 3) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek; 4) prowadzić działalności gospodarczej na

własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności (prokurentem - szczególny rodzaj pełnomocnictwa). Zakaz nie dotyczy działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

13. Prosumentowi, będącemu konsumentem w rozumieniu K.c., przysługuje prawo złożenia do przedsiębiorstwa energetycznego reklamacji dotyczącej przyłączenia mikroinstalacji, rozliczenia i dystrybucji tej energii (zob. art. 6c ust. 1a i nast. Ustawy - Prawo energetyczne). Przedsiębiorstwo energetyczne jest zobowiązane rozpatrzyć reklamację w ciągu 14 dni od dnia jej złożenia. Jeżeli reklamacja nie została rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne nie uwzględniło reklamacji, a odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym - w terminie 14 dni od powiadomienia go o nieuwzględnieniu reklamacji - wystąpi do Koordynatora przy prezesie URE, z wnioskiem o rozwiązanie sporu w tym zakresie, dostarczenia paliw gazowych lub energii nie wstrzymuje się do czasu rozwiązania sporu przez tego Koordynatora. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne nie uwzględniło reklamacji prosumenta będącego konsumentem, prosument ten może wystąpić - w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji - do Koordynatora przy prezesie URE, z wnioskiem o rozwiązanie sporu w tym zakresie. Jeśli postępowanie przed Koordynatorem przy prezesie URE zakończyło się na niekorzyść odbiorcy, to nie ma zastosowania art. 6d ust. 1 i 2 ustawy - Prawo energetyczne (w zakresie wznowienia i kontynuowania dostarczania energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła). W przypadku wystąpienia przez odbiorcę w gospodarstwie domowym z wnioskiem o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem przy prezesie URE albo z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu przez prezesa URE, przedsiębiorstwo energetyczne (wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii) może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy temu odbiorcy (chyba, że wstrzymanie było z powodu zagrożenia dla zdrowia i życia).

14. Odbiorca końcowy - odbiorca dokonujący zakupu paliw lub energii na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej (zob. art. 3 pkt 13a ustawy - Prawo energetyczne).

15. Usługa kompleksowa - usługa świadczona na podstawie umowy zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii albo umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych i umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych (zob. art. 3 pkt 30 ustawy - Prawo energetyczne).

16. Mikroinstalacja - instalacja OZE o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 40 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW.

17. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 584, z późn. zm.).

Działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalni ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (zob. art. 2 ustawy o SDG).

18. Konsument - osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (zob. art. 22¹ K.c.).

Przedsiębiorca - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 K.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową (zob. art. 43¹ K.c.).

19. Art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne stanowi, że w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, w tym zwiększenia mocy przyłączeniowej, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usług magazynowania paliw ga-

zowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej oraz z przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, odmowy przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, a także odmowy przyłączenia mikroinstalacji, nieprzyłączenia mikroinstalacji pomimo upływu terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 8d¹ pkt 2, nieuzasadnionego ograniczenia pracy lub odłączenia od sieci mikroinstalacji, rozstrzyga prezes URE na wniosek strony.

20. Postępowanie przed Koordynatorem do spraw negocjacji przy prezesie URE - zgodnie z ratio legis - jest nieodpłatne (ustawa o ADR - w art. art. 71 ust. 1 - wskazuje dotację celową, czyli środki z budżetu państwa limitowane w latach 2017-2026 w kwocie po 45 760 zł rocznie „na wykonywanie zadań w zakresie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich”).

Strony postępowania mają zapewnioną możliwość aktywnego udziału w postępowaniu przed Koordynatorem, poprzez ustawową gwarancję: 1) przedstawiania stanowisk, dokumentów i dowodów, 2) dostępu do stanowisk, dokumentów i dowodów przedstawionych przez drugą stronę oraz opinii wydanych przez ekspertów, 3) możliwość ustosunkowania się do opinii, ekspertyz itp.

21. Zob. też G. Kaczmarek „Alternatywne metody rozwiązywania sporów w energetyce - Koordynator ds. Negocjacji przy Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki”, Biuletyn URE nr 04/2016-01/2017 (<http://www.ure.gov.pl/pl/publikacje/4260,Publikacje.html>).

22. W ustawie - Prawo energetyczne (w przepisach sektorowych stanowiących lex specialis), nie przewidziano dla Koordynatora kompetencji do szczegółowego określenia procedury postępowania np. w formie regulaminu, zarządzenia czy uzgodnienia, lecz zawarto delegację dla Ministra Energii, która znalazła urzeczywistnienie w rozporządzeniu z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie prowadzenia przez Koordynatora do spraw negocjacji postępowania w zakresie pozasądowego rozwiązywania sporów (Dz. U. z 2017 r., poz. 1493) oraz w rozporządzeniu z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia wysokości progów finansowych wartości przedmiotu sporu, których przekroczenie uprawnia do odmowy rozpatrzenia sporu (Dz. U. z 2017 r., poz. 1494).

23. zob. art. 31f ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne.